

DOI 10.32782/2224-0926-2022-1-43-13

Ніна Дика
кандидатка мистецтвознавства,
професорка кафедри загального та спеціалізованого фортепіано
та кафедри камерного ансамблю та квартету,
Львівська національна музична академія ім. М. Лисенка

МАГІЯ ВИСОКОГО МИСТЕЦТВА: ВІВАЛЬДІ «ПОРИ РОКУ». ОРКЕСТР АКАДЕМІЯ. НАЗАРІЙ ПИЛАТЮК

Автором статті висловлено власні враження після перегляду концерту «Концертний вечір «Вівальді «Пори року». Оркестр Академія. Назарій Пилатюк», який відбувся на сцені Львівського академічного будинку органної та камерної музики 4 листопада 2022 року в рамках циклу історичних концертів. Змальовано концертну програму, яка охопила твори епохи Бароко – німецького та англійського композитора Георга Фрідріха Генделя та італійського композитора Антоніо Лучіо Вівальді. Твори представлені у інтерпретації Камерного оркестру «Академія» Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка (керівник і концертмейстер – народний артист України, професор Артур Микитка) під орудою диригента, народного артиста України, професора Ігора Пилатюка. Кожен із виконавців Камерного оркестру «Академія» віднайшов можливість вияву власної майстерності, продемонструвавши точність, прискіпливість до відтворення тонкощів щодо динаміки, агогіки, якими квітнула партитура, що, загалом, сприяло досягненню потрібного звуко-тембрального балансу в ансамблевій інтерпретації.

Ключові слова: концерт, концертна програма, камерний оркестр, магія високого мистецтва, тріумф.

Горизонти нашого життя у сучасному глобалізованому просторі спроможні розширити мистецькі проєкти, які своєю ідеєю поєднують минувшину і сьогодення. Так сталося і цього разу, коли у страшний шалений час воєнних випробувань, героїчної боротьби-протистояння проти рашистських окупантів, на сцені Львівського академічного будинку органної та камерної музики 4 листопада 2022 року в рамках циклу історичних концертів відбувся концерт «ВІВАЛЬДІ «ПОРИ РОКУ». ОРКЕСТР АКАДЕМІЯ. НАЗАРІЙ ПИЛАТЮК», що став знаковою подією в мистецькому вимірі сьогодення. Значущість і неповторність концертної імпрези незаперечна, адже подібного рівня мистецький проєкт – це завжди свято для галицьких меломанів і гостей міста, які щоразу з нетерпінням чекають нових зустрічей чи-то з музичними полотнами, чи-то з прекрасними виконавцями. На початку концертного вечора з нагоди ювілейного 55-го концертного сезону Львівського органного залу на адресу дирекції Органного залу пролунало вітальне слово Народного артиста України, ректора Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка, професора Ігора Пилатюка.

Особлива програма, яка охопила твори епохи Бароко – німецького та англійського композитора Георга Фрідріха Генделя (1685–1759) та італійського композитора Антоніо Лучіо Вівальді (1678–1741) – була представлена у інтерпретації Камерного оркестру «АКАДЕМІЯ» Львівської національної музичної академії імені М.В. Лисенка (керівник і концертмейстер – Народний артист України, професор Артур Микитка) під орудою диригента, Народного артиста України, професора Ігора Пилатюка. Колектив, який вже понад 60 років поспіль є візитівкою мистецького Львова, – це яскрава сторінка в історії української музичної культури з пошуками і знахідками, з радістю визнання і перемогами на шляху реалізації високих мистецьких цілей.

Програма в Органному залі розпочалася виконанням Концерту для органу з оркестром № 6 оп. 4 Г.Ф. Генделя (солістка Світлана Позднишева). Далі прозвучала Симфонія-увертюра до опери «Олімпіада» А. Вівальді. Опера «Олімпіада», створена 1734 року, яка «вирізняється поміж інших опер італійського композитора надзвичайною красою музики» [цит. за: А. Казелла] і нині не втратила мистецької чарівності.

Знаменитий твір епохи Бароко «Пори року» А. Вівальді у виконанні відомого українського скрипаля, Заслуженого артиста України Назарія Пилатюка, Камерного оркестру «Академія»

та клавесина (Анна Іванюшенко) під орудою диригента, Народного артиста України, професора Ігора Пілатюка – здобув великого успіху. Назарій Пілатюк своєю концертною діяльністю уособлює один з кращих векторів сучасної музичної культури: Лауреат численних міжнародних конкурсів скрипалів, де з-поміж інших – ім. Б. Которовича, ім. К. Флеша (Угорщина), ім. М. Лисенка (Київ, Україна), 2-о Міжнародного конкурсу скрипалів ім. Ю. Янкелевича (1-а премія та спеціальний приз – скрипка роботи французького майстра А. Карбонаре з м. Меркура). Студіював в класі Б. Которовича, З. Брона, проходив стажування в Америці, Німеччині. Скрипаль Н. Пілатюк учасник таких фестивалів, як: «Київ Музик Фест», «Дні культури України в Молдові» (м. Кишинів, Молдова), «Музика – наш спільний дім» (м. Харків, Україна), «Дні музики над Одером» (м. Зелена Гура, Польща), ім. А. Дідура (м. Санок, Польща), німецької музики в Польщі (Польща), «Віртуози», «Контрасти» (обидва: м. Львів, Україна). Виступає з кращими симфонічними і камерними оркестрами під орудою відомих, знаних в Україні та у світі диригентів. Нині Назарій Пілатюк – провідний соліст Національного будинку органної і камерної музики України (м. Київ, Україна).

Художній смак, почуття стилю і форми яскравих музичних полотен епохи Бароко в інтерпретації Назарія Пілатюка зачаровували. Майстерність скрипаля у відтворенні найтонших засобів художньої виразності, увага до найменшої деталі в розвитку музичного дійства, де воля сконцентрувалася на досягненні єдиної цілі: донести до слухача найважливіше, найсуттєвіше – вражали. Скрипаль подивляв слухачів дивовижною зрілістю художнього мислення, породженого необмеженими можливостями фантазії. Виконавській манері соліста притаманні глибоке розуміння і осмисленість художньо-емоційних засад авторського задуму у відтворенні сили думки і виразовості почуттів. У всій багатогранності розкривалася віртуозна природа інструменту. До слова, в спадщині Антоніо Вівальді, продовжувача кращих традицій Аркаджело Кореллі (1653–1713) і Джузеппе Тореллі (1658–1709), понад 450 творів, створених в жанрі скрипкового концерту. При житті композитора, як відомо, було опубліковано 9 опусів, поміж яких 5 опусів охоплює по 12 концертів і 4 по 6 концертів. Деякі з них мають назви, хоча і не є програмними, тож сприяють кращому розумінню музичного задуму автора. В «Порах року» композитор не обмежується заголовками, а присвячує кожному з концертів сонет. Відомо, що Концерти вперше були видані в 1725 році в Амстердамі і відтоді зажили великої популярності. Почуттям любові, вмінням і щирим задоволенням у відтворенні тонкощів індивідуально-емоційного забарвлення кожного з чотирьох концертів [Концерт № 1 мі мажор, тв. 8 № 1, RV 270 «Весна» (Allegro – Largo – Allegro); Концерт № 2 соль мінор, тв. 8 № 2, RV 315 «Літо» (Allegro non molto. Allegro – Adagio. Presto – Presto); Концерт № 3 фа мажор, тв. 8 № 3, RV 293 «Осінь» (Allegro – Adagio molto – Allegro); Концерт № 4 фа мінор, тв. 8 № 4, RV 297 «Зима» (Allegro non molto – Largo – Allegro)] геніального А. Вівальді була наскрізь пронизана їх інтерпретація. Кожен із виконавців Камерного оркестру «Академія» віднайшов можливість вияву власної майстерності, продемонструвавши точність, прискіпливість до відтворення тонкощів щодо динаміки, агогіки, якими квітнула партитура, що, загалом, сприяло досягненню потрібного звуко-тембрального балансу в ансамблевій інтерпретації.

Переповнений зал Львівського будинку органної і камерної музики співпереживав з музикантами-камералістами, виконавський почерк яких вирізнявся органічним розгортанням цілісної побудови, інтелектуальністю, природнім артистизмом. Мимоволі в пам'яті зринув вислів Роберта Шумана: *«В кожну епоху діє своя потайна спільнота споріднених душ. Зімкніть же міцніше ряди, ви належите до них, щоби правда мистецтва променіла все яскравіше, втішаючи світ і даруючи йому щастя»*.

Успіх концерту був дійсно тріумфальним! Браво!

Концертний вечір «ВІВАЛЬДІ «ПЮРИ РОКУ». ОРКЕСТР АКАДЕМІЯ. НАЗАРІЙ ПІЛАТЮК», де панівною була магія високого мистецтва, залишиться в серці кожного своєрідним «музичним дарунком» і щоразу відновлюватиме в пам'яті епізоди безцінної культурно-мистецької імпрези своєї доби.

Nina Dyka. The magic of high art: Vivaldi's "Four Seasons". Academy Orchestra. Nazarii Pylatiuk The author expressed her impressions after attending "the Vivaldi Concert Evening "Seasons". Academy Orchestra. Nazarii Pylatiuk", which took place on the stage of the Lviv Academic House of Organ and Chamber Music on November 4, 2022, as part of a cycle of historical concerts. It is specified a concert program, which includes the works of the Baroque era – German and English

composer Georg Friedrich Händel and Italian composer Antonio Lucio Vivaldi. The music pieces are presented in the interpretation of the Chamber Orchestra “Academy” of the Lviv National Academy of Music named after M. V. Lysenko (leader and concertmaster – Artur Mykytka, People’s Artist of Ukraine, Professor) under the baton of the conductor, Ihor Pylatiuk, People’s Artist of Ukraine, Professor. Each of the performers of the Chamber Orchestra “Academy” found an opportunity to demonstrate their skill, demonstrate precision, meticulousness in reproducing the subtleties of dynamics, agogics, which flourished the score that contributed to the achievement of the required sound-timbral balance in the ensemble interpretation.

Key words: concert, concert program, chamber orchestra, magic of high art, triumph.

